

Noregs vassdrags- og energidirektorat
postboks 5091
0301 OSLO

Ikkje offentleg

Fjell vatn, avløp og renovasjon AS
Lonavegen 20, 5353 Straume
Telefon: 56 31 59 30
Telefaks: 56 31 59 31
postboks@fjellvar.as
www.fjellvar.as
Org. nr: 985 345 899 MVA
Bankkontonr. 1503.85.62557

Dykkar ref.

Vår ref.
2006000058-
27/

Sakshandsamar – tlf.
Bjarne Ulvestad- 56 31 59 43

Ark. kode
NKS -
541

Dato:
21.03.2017

Klage på løyve til regulering og vassutak frå Fjæreidevassdraget - oversending av NVE sitt vedtak

Vi viser til brevet dykkar av 24. februar 2015 om søknad om løyve til regulering av vassuttak frå Fjæreidevassdraget i Fjell kommune, Hordaland.

Ei slik regulering vil dessverre også ha negative følgjer, som nemnt i vedtaket frå NVE. Det er foreslått ei rekkje tiltak som vil betre situasjonen for vassdraget:

- minstevassføring på 8 l/s
- avhjelpande tiltak for å betre oppvandring, gyting og oppvekst av sjøaure
- tilrettelegging for oppvandring av ål

FjellVAR AS er positivt innstilt til desse tiltaka, som vil betre situasjonen til vassdraget nedstrøms for Dam Fjæreide. Det blir peika på at nytt vassverk i Kørilen vil vere det beste alternativet, og konsesjonen gjeld derfor i 5 år frå vedtaksdato. Normal byggetid vil vere om lag 3 år frå vedtaksdato, noko som i praksis gir auka kjeldekapasitet i 2 år. Vi er av den oppfatning at vilkåra i konsesjonen ikkje vil hjelpe Fjell kommune med å sikre nok drikkevatt i periodar med lite nedbør eller dersom noko uføresett skulle skje, til dømes med det planlagde vasshandsamingsanlegget i Kørilen.

Det kan sjå ut til at NVE oppfattar dette som eit kortsiktig tiltak for å avhjelpe manglande kjeldekapasitet dei nærmaste åra. Fjell kommune har sidan Sotra blei landfast i 1972, hatt ei årleg befolkningsutvikling på 2,6 % og vore blant dei kommunane i Noreg som har hatt størst auke i folketalet. Dersom utviklinga held fram, vil folketalet auke til kring 50 000 i løpet av 25–30 år. Nye damforskrifter har medført auka krav til stabilitet og sikkerheit for eksisterande damkonstruksjonar. Det var derfor naturleg å sjå rehabilitering av damkonstruksjonen i samband med Fjell kommune sin strategi for å sikre nok vatn i framtida.

Det er få nedbørsmålarar i området , og NVE har rett i at det er knytt usikkerheit til avrenninga frå det aktuelle vassdraget. I tillegg veit vi lite om kva verknad eventuelle endringar i klimaet vil føre til. Nokre modellar peikar på meir nedbør, men også lengre tørkeperiodar.

Kulvert i Apalvågen

Nede ved sjøen er det tidlegare etablert ein kulvert som fungerer meir som eit vandringshinder. Dette er eit tiltak som er gjennomført tidlegare, og som påverkar situasjonen i vassdraget. Vi er positive til å betre tilhøva langs vassdraget for å betre tilhøva for sjøaure. Dei tiltaka ein har foreslått, vil betre tilhøva for sjøaure, men vil truleg ha liten verknad på dei skadane som tidlegare er påført vassdraget.

Drikkevassforskrifta

Drikkevassforskrifta stiller krav til at kommunen skal kunne levere nok vatn i alle situasjonar, også i ein eventuell krigssituasjon. Det er mellom anna krav til reservevassforsyning dersom eit anlegg får driftsstans. Den nye drikkevassforskrifta skjerpar kravet til sikkerheit i vassforsyninga ytterlegare. Vi er samde med NVE i at Kørilen er det beste alternativet med omsyn til både naudverdiar og allmenne interesser. For å sikre nok kapasitet må Fjell kommune gjennomføre ein ROS-analyse for å sjå kor det kan bli problem med svikt i drikkevassforsyninga. Lista vil kanskje vere uendeleg, men ein kan tenkje seg for eksempel brann i vassverket, lynnedslag, sabotasje, forureina kjelde osv. Som eit ledd i den langsiktige strategien med å sikre vassforsyninga i kommunen må det vere nok kapasitet på to anlegg dersom det eine fell ut av produksjon. Fjell kommune må derfor sikre at dersom det nye vassverket i Kørilen blir sett ut av drift, må Fjæreide vassverk og Bildevatnet ha kapasitet til å forsyne abonnentane i kommunen kanskje opp mot eit år.

I dag er kjeldekapasiteten om lag (dersom magasina er fulle)

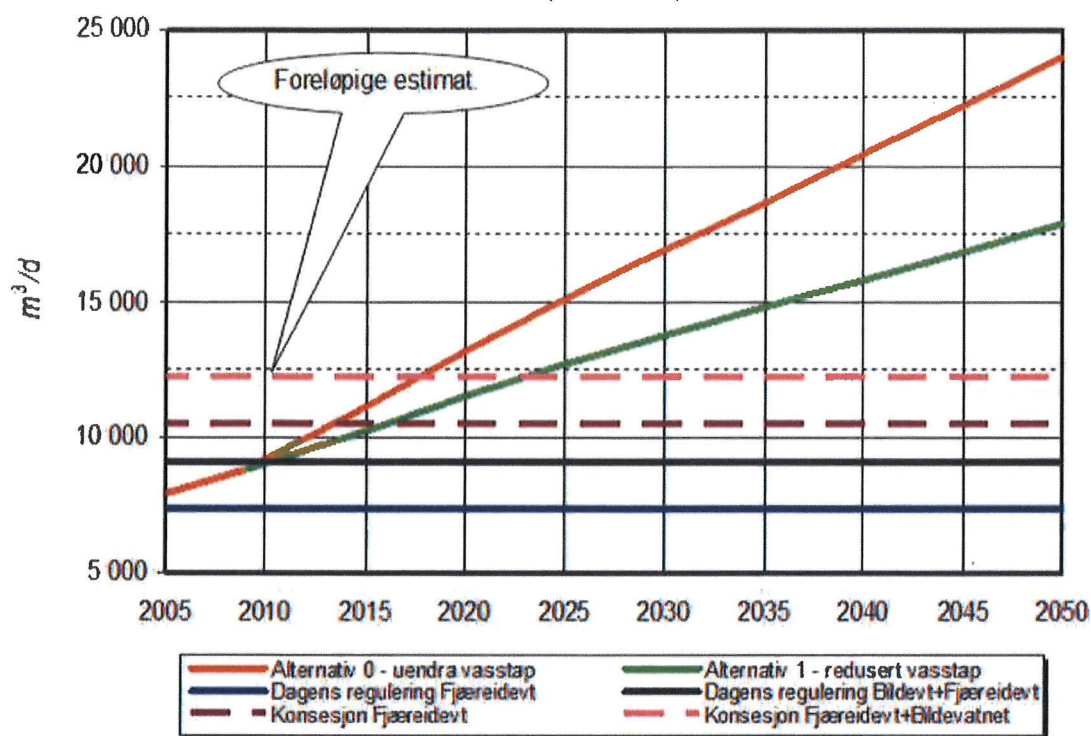
- 900 000 m³ ved Fjæreide
- 250 000 m³ ved Bildevatn

Ved 90 % fyllingsgrad vil kjeldekapasiteten vere om lag 1 035 000 m³.

Kjeldekapasitet

Dersom folketalet er 50 000, vil vassforbruket vere kring 15 000 m³/døgn. Minstevassføring på 8 l/s utgjer 700 m³/døgn. I ein situasjon der Kørilen fell ut av produksjon, vil kommunen ha ein reserve til 65–73 døgn utan nedbør, avhengig av fyllingsgrad i magasinet. For å vere på den sikre sida bør kjeldekapasiteten utgjere minimum 120–150 døgn (helst 180 døgn) med tørrvêr.

Prognose tørreste år vasskjelder (årsmiddel)

Som figuren syner, er kjeldekapasiteten (dersom Kørilen fell ut) for liten allereie. Ein vil sjølvstekt arbeide med å få bukt med lekkasjeandelen og dermed indirekte auke kjeldekapasiteten noko.

Årsnedbør

Middelvassføring er berekna til 208 l/s, medan middelvassføring i eit tørrår er berekna til 34 l/s. Det vil truleg vere for konservativt å ta høgde for at vassverket på Kørilen fell ut samtidig med eit tørrår. Dersom middelvassføringa dette året ligg under 140 l/s, vil ein gå tom for vatn. Dersom det kjem to nedbørsfattige år på rad, vil sjølvstekt dette forverre situasjonen.

Dersom Fjell kommune ikkje får høve til auke reguleringshøgda, vil vi på sikt kome i ein situasjon der vi ikkje oppfyller krava i drikkevassforskrifta om tilstrekkeleg sikkerheit i vassforsyninga. Vi er sjølvstekt klar over at det må gjerast ei avveging mellom dei ulempene tiltaket medfører, og behovet for å sikre vassforsyninga til innbyggjarane. Vi har likevel kome fram til at vi vil klage på avgjersla basert på desse punkta:

- 1) NVE har i sitt vedtak gjort egne vurderingar knytt til kva behov Fjell kommune har for levering av drikkevatt. Vedtaket byggjer ikkje på dei krava som ligg i drikkevassforskrifta, og grunngivinga byggjer på manglande innsikt i dei krava som gjeld for sikkerheit i vassleveringa.
- 2) Det er på det reine at det må utøvast eit visst skjønn i slike saker. Vi vil likevel peike på at forvaltningslova må gjelde, slik at kvar einskild søker får rettferdig handsaming samanlikna med andre som søker om konsesjon. Vi meiner (kanskje ikkje heilt objektivt) at levering av drikkevatt er minst like viktig som til dømes konsesjon til produksjon av vasskraft eller til næring/fiskeindustri.

Dersom vedtaket blir ståande, må Fjell kommune starte arbeidet med å sjå seg om etter andre vasskjelder. Dette vil medføre nye inngrep samt store investeringar i nye vassverk og tilhøyrande vassleidningar.

Med helsing

Bjarne Ulvestad
Daglig leder